

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri v danom naslednjem dne ter stane vsakoturno 180 K., polletno 90 K., letno 45 K., mesečno 15 K. Izdava se po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naroči se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNISKO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritrilje. desno. Telefon št. 24. BHS poštnoštevilni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odira. — Rokopis se ne vrača.

TABOR

Leto: II.

Maribor, torek 25. januarja 1921

Številka: 19.

Fašistovski puč na Reki. Fašisti razoroženi.

Komunisti in klerikalci bodo prisegli. — Stališče Narodnega kluba, muslimanov itd.

Poslanstvo boljševisma.

Maribor, 24. januarja.

Nbroj drugih vprašanj, ki so nam bližja, je v zadnjem času odvrnilo našo pozornost od dogodkov v Rusiji. In vendar so ti dogodki tudi za nas in kakor za ves svet velikega pomena, bodo sodbo odločevali o bodoči usodi vseh narodov in celokupnega človeštva. Boljševizem ali komunizem, radikalni, ekstremističen socializem je bil pred vojno utopistična teorija nekaterih posameznikov in skoro ni bilo upanja, da bi kdaj ta utopistična teorija našla priliko, da se udeleži v praksi. Toda zgodilo se je.

Svetovna vojna je vrgla na površje marsikaj, kar bi bilo sicer ostala večno pokopano in med tem je vrgla na površje tudi komunizem. In ker so bila ravno v despotični Rusiji najugodnejša tla zanj, je res tudi tam najprej poizkusil svojo srečo ter — vspel.

Prvi tedni in meseci njegovega praktičnega življenjskega udejstvovanja so zamamili vesoljni proletarski svet in izgledalo je, da postane ta boljševisem odločilen činitelj bodočega socialnega življenja tudi pri drugih narodih in ne le pri Rusih. In res — socialistično organizacija za socialistično organizacijo se je odrekala svoji dosedanjim zmernim, evolucionarnim taktiki ter prijavljala svoj pristop tretji internacionali, ki si je postavila svoje središče v Moskvi ter po njej dobila tudi ime moskovska internacionala.

Na ta način smo dobili kmalu boljševiske tudi v drugih državah in na posled tudi pri nas, v naši mlada Jugoslaviji.

Fran Podgorjan:

Uradniška mensa.

(Odlomek iz zgodovine prevrata v Mariboru.)

Med družabnimi organizacijami, ki predstavljajo minijaturno sliko naših socialnih razmer od prevrata pa do danes, se nahajajo tudi uradniške mense, posebej še naša v Mariboru. Ta naša mensa ni otrok miroljubnih starišev, živečih v mirni, normalni dobi, marveč porojena je v splošnem kaosu burnih dni prevrata Kerastockovega Marburga v jugoslovanski Maribor. V tej naši mensi tiči uvod in prvo poglavje k zgodovini našega Maribora. In to je čisto naravno. Ob času burnega prevrata, ko je peščica Slovencev v Mariboru, na čelu našega prvega slovenskega generala Maistra v par usodepolnih urah nadvladala in strla nemško premoč, ni bilo v Mariboru, razen Narodnega doma nobene, vsaj nobene večje slovenske gostilne, ki bi bila sposobna sprejeti več stalnih gostov na prehrano.

Slovenski častniki, ki so takrat vzdrževali celo situacijo, so si vsled prizadevanj generala Maistra ustanovili v Gambrovi dvorani svojo lastno menso. Treba pa je bilo misliti tudi na uradništvo, ki je prihajalo v Maribor od vseh strani, da prevzame od nemških oblastnikov državne urade. Prišli so, kakor bi bili prišli na fronto, ki se iz razsula še le

Kmalu pa so se začeli pojavljati znaki, ki so prorokovali, da se boljševiska utopistična teorija v praksi ne bo obnesla. Sadovi, ki jih je rodilo praktično izvajanje boljševisma so postajali vedno manj mikavni. Vendar pa je ogromna večina socialističnega sveta še vedno upala na uspeh in razne organizacije so se odločile, da pošljejo v Rusijo svoje zastopnike, ki naj se na licu mesta prepričajo o sadovih praktičnega boljševisma.

Tako so romali v Rusijo zastopniki za zastopniki, a vsi so se vračali — razočarani. V zadnjem času so poslali svoje zastopnike v Rusijo tudi italijanski ter ameriški socialisti. Italijanski zastopniki so sedaj poročali na kongresu v Livornu o svojih utisih v Rusiji in ta poročila so bila za boljševisem uničujoča.

Ameriški ruski potovalec, socialist Schwartz pa je izjavil dopisniku „Matina“: Odpoval sem v Rusijo s trdnim uverjenjem, da je sovjetsko gospodarstvo za to, da osvobodi delavstvo. Sedaj pa se vračam kot odločen nasprotnik boljševisma. V Rusiji ni ne svobode tiska ne mišljenja, ne vere. Prepovedano je vsako javno zbiranje in zborovanje. Sodnije sodijo za zaprtimi vrati in brez zagovornikov. Povsod pa vlada strašna beda, ki jo povečujejo tudi razne nalezljive bolezni. Boljševiški sistem se drži danes samo še radi skrajnega terorja, toda tudi ta ne bo več dolgo mnogo pomagal.

Socialisti sami so torej boljševisem obsodili in s tem je misija boljševisma med človeštvom pokopana. Res je, da bo v posameznih svojih ostankih životarih

na novo poraja. Ni bilo ne stanovanj, ne hrane. Ni kazalo drugega, nego da je prve take bojevnike sprejel častniški zbor pod svoje gostoljubno okrilje. Te izpočetka posamezne izjeme so sčasoma postajale vedno pogostejše. Tako je že začetkom leta 1919 iz prvotne častniške mense nastala splošna mensa in sicer tako splošna, da je bilo uradništva več ko častnikov. Častniški zbor se je umaknil in ustanovil drugje svojo menso.

Iz tega razmerja je nastala uradniška mensa za državne in javne uradnike. Ni pa še postala samostojna. Razmere aprovizacije so bile takrat še pod popolnim vplivom vojnega poloma. Brez pokroviteljske roke generala Maistra in s pomočjo prvega našega vladnega komisarja dr. Pfeiferja, deloma tudi vodje okr. glavarstva dr. Lajšiča, bi se mensa ne mogla vzdržati, najmanj pa za tako nizko ceno. In še eden važen faktor je soodločeval usodo mense, odvetnik dr. Irgolič, prvi gospodar še iz častniške mense. Nerazumevanje tega razmerja in postanka zlasti od strani poznejše prirastlih članov, je rodilo znane hude spore; dr. Irgolič je namesto hvaležnosti želel za svoj trud ravno nasprotno sadove. Ne omenjal bi tega dejstva, da ti sadovi niso porodili skozi nadaljno dobo večjih zelo kritične trenutke v poznejši samostojni uradniški mensi, ki so ogrožali upropasti to pre-

najbrže še mnogo časa, toda odločilen in splošen ne bo postal nikoli. Boljševizem je bil le eksperiment, ki pa se ni obnesel.

Koroški večer.

Že vdrugič je našla tožna usoda naše Koroške nepričakovani odmev v našem Mariboru. Nepričakovan je bil ta odmev posebno na tej prireditvi v soboto večer v Narodnem domu. Iskreni koroški rodoljubi, iz svoje grude pregnani naši koroški bratje, njim na čelu župnika Gabron in Arnuš, so na ta večer priredili v prid koroški deci takozvani „koroški večer“. Ker je zgolj naltjuče tako hotelo, da so na isti večer tudi naši Nemci priredili svojo izrazito nemškonacijonalno, pangermansko plesno prireditev v Götzovi dvorani, je bilo od naše strani pričakovati tem večje naše udeležbe na koroškem večeru. Toda vkljub dobremu obisku smo na tem večeru doživeli razočaranje. Pogrešali smo mnogo naših Jugoslovenov, zlasti onih iz vrst naše inteligence; pogrešali smo na tem večeru zbran ujedinen naš jugoslovanski narod, pogrešali smo pa tudi naš častniški zbor, kateremu je naš general Maister obdan samo s par častniki; dal s svojo navzočnostjo posnemanja vreden vzgled.

Kljub vsem tem razočaranjem se je prireditev lepo razvila. Koroški večer je otvoril župnik Gabron s primernim nagovorom, petošolec Popek je predaval iz zgodovine Slovencev na Koroškem, temu so sledile deklamacije dijakov in govori, med njimi posebno zanimiv Kotnikov govor. V zgornji dvorani je sviral del vojaške godbe na veselo rajanje.

potrebno socialno napravo. Pa tudi materialne diference izza te prehodne dobe se danes niso zavrane. Proti absolutnemu gospodarstvu se je dvignila močna opozicija, na čelu ji višji geometer Guzelj. Pod novimi gospodarji še le se je menda meseca maja 1919 ustanovila po oficijoznih pravilih ljubljanske uradniške mense samostojna uradniška mensa v Mariboru. Kmalu nato se je tudi preselila iz Gambrovi dvorane v sedanje prostore trgoveškega gremija v Vetrinjski ulici.

V prvem razvoju, še pod dr. Irgoličevim gospodarstvom, je mensa res reprezentirala vse državno in javno uradništvo, od najvišjega do najnižjega, vse je sedelo pri eni mizi, vse je imelo eno in isto skromno, a dobro in ceneno prehrano. To je bil še čas našega idealnega socialnega demokratizma. Vsi smo se zavedali, da stojimo v Mariboru na kritičnem vulkanu in da smo ena družina vsi, ki smo tedaj vsak na svojem mestu predstavljali državotvorne elemente. — In ta zavest nas je družila socialno in demokratično v enem strjenem organizmu. Za nas tedaj, še redke jugoslovenske novinarje, je bila ta doba mense pravcati eldorado zbiranja materiala; najnovejše, najvažnejše vesti o raznih ententnih komisijah, ki so tedaj preplavljale Maribor, pa tudi sicer najaktualnejše

Torej kljub temu, da bi bila prireditev lahko častnejša, še lepša, je bilo do približno opolnoči vse v najlepšem redu. Toda že pred tem časom se je opazalo, kako izginjajo gotovi ljudje, velika dvorana se je pričela od zgoraj navzdol polagoma prazniti. Okolu 1. ure pa so prišle prve vesti iz Götzove dvorane: da je tam vsepolno naših oficirjev, več znanih Slovencev in da igra vojaška godba. Vzkliki ogorčenja so pričeli krožiti po vseh prostorih. Naenkrat nastopil na odru kot govornik koroški begunec dr. Cemelj. V ostrih besedah je konstatiral, da na vsenemški prireditvi igra naša vojaška godba, da se nahajajo tam tudi naši oficirji, ki so bili izpočetka na koroškem večeru, pa so šli h Götzu, da tam plešejo s sovražnicami našega naroda. Vihar ogorčenja je izzval govornik, ko je ugotovil, da se tam na pangermanski prireditvi nahajajo tudi Slovenci, ki spadajo v Narodni dom in so s svojo odsotnostjo pokazali, koliko jim je za nesrečne koroške brate.

Za njim je govoril Trošt v imenu primorskih Slovencev. Tudi njegove besede, da so ta večer posestili večinoma le koroški in prekmurski begunci, so izzvale ogorčenje.

A cela prireditev je prešla nepričakovano v ves drug značaj, ko se je k besedi oglašil bivši narodni predstavnik, Gjuro Džamonja iz Mostara, priznan velik prijatelj koroških Slovencev, za katere se je ob času plebiscita tolikanj žrtvoval. Govornik je brez vseh nepotrebnih fraz kratko in jedrnatu pribil dejstvo, da smo mi sami krivi, če so ta večer Nemci od vseh strani napolnili Götzovo dvorano, „Kdo hrani Nemce? Vi sami! Ne s šumnimi veseljami, ne z zdravil-

dnevne vesti, vse to je bilo poceni in radodarno na razpolago le v mensi.

Toda: tempora mutantur, et nos in illis mutamur... Prekmalu se je spremeni čas in z njimi tudi mi in naša mensa.

Čim bolj se je utrjeval v Mariboru red, tem več slovenskih gostiln; prihajale so v mesto družine dosedaj slavnatih vdovcev-uradnikov, odpadel je raz skupno drevo list za listom, značaj mense državnih in javnih uradnikov se je čimdalje bolj zgubljal v splošno uradniško menso. Opozicija, ki je obljubovala paradiz in svobodo, je mensa spremenila v vice in vice v peklo slabe nezadostne prehrane, deficita, nezadovoljnosti, odpadanja članov, notranjih sporov, a vse to pod absolutizmom gospodarjev-odbornikov, kakor ga nismo doživeli pod res absolutnim gospodarstvom dr. Irgoliča. Svoj čas so se kritike porodile in iznesle v mensi, pod poznejšim absolutizmom so se prenesle na ulico in javne lokale, ker se je vsakdo bal govoriti takrat, kadar bi bilo na mestu. Kdor se je dal neustrašeno pri takih prilikah izrabit za strelovod, gorje mu! Surovi izpadi, grožnje z izključitvijo in pečat razvpitega hujskača, to je bil sad njegovega truda razmere izboljšati. Vlada sama se ni več brigala niti za podporo, niti za kontrolo, čeprav to zahtevajo njena pravila.

In tako je moralo priti do poloma

cam, ne z zabavljanji na Nemce, le z vztrajnim smotrenjem delom osvobodimo našo Koroško." (Viharno odobravanje).

Govornik je pokazal na sad, ki ga rodi posiljeno poslovanjenje nemških trgovin. Poskrbimo, da bo znal vsak Jugosloven, katera je slovenska in katera je nemška trgovina. Naši izleti ob nadeljah naj se vporabijo za pouk kmečkega ljudstva, kateremu treba povedati, da ne bo narod pomagal Nemcem brusiti nož, da bo z njim rezal naše meso. Ne v zabavljanju, ne v nepremišljenih dejanjih, naša zmaga nad Nemci mora biti edinole ekonomska zmaga, bojkot. Nemec mora občutiti muziko praznega želodca, tedaj postane ne le lojalna državljan, ampak tudi pokoren jugoslovski nadvladi in premoči... Tudi govornik ostro žigosa narodni greh naših jugoslovskih častnikov, ki pri Götzu rajajo z Nemkami. Lahko so na civilnih mestih ljudje, ki niso po duhu popolnoma naši, ampak zelo opasno je, ako v jugoslovski armadi služi oficir, ki ni z dušo i telesom ves naš! (Viharno pritrdjevanje.) Bolje 50 zvestih oficirjev, kakor 1000 nezavednežev, mlačnežev v naši armadi. Govornik se peča z zgodovino Srbov, koliko časa in kako vztrajno smotreno so delali na osvobojenje Kosovega. Tudi mi hočemo osvetiti naše Kosovo, naše Koroško, toda le z organiziranim podrobnim delom! Dokler ni ta naloga izvršena, naj zavladava premirje v našem strankarskem boju! (Vsesplošno burno odobravanje.) Govornika pozdravljajo od vseh strani z vzkliki: Takih mož nam treba v Mariboru!

Med tem ko je še dr. Ravnik govoril, je prišlo več bivših častnikov v dvorano, ki so prinesli potrjeno vest, da se nahaja v Götzovi dvorani res več naših častnikov. To je izzvalo bojvito razpoloženje, iz posameznih klicev, pojdemo tja in iztiramo jih ven, je naraščala čimdalje splošna zahteva. In zopet je nastopil Džamonja in za njim Vahtar, ki sta razburjene duhove pomirila. Med tem je dospela v dvorano policija, ki je tudi spodej zasedla vhode Narodnega doma. Kolikor nam je do te ure, ko to pišemo znano, ni prišlo do nobenih incidentov. Razburjenje se je polagoma poleglo in koroški večer se je zaključil v najlepšem redu.

Jugoslovenska Matica.

Jugoslovenska Matica je slednič našla primerne razumevanja v različnih krogih naše države in s tem je stopila v novo fazo svojega razvoja. Mi Slovenci smo začeli s to organi-

Ze se je govorilo, da mensa preneha, da bodo člani nosili breme deficita, greha prejšnjih gospodarjev. Toda našli so se pogumni možje, na čelu jim profesor Brolih, ki se niso ustrašili ogromnega truda preporeda. Vzeli so na svoje rame celo do temelja zavoženo gospodarstvo. Postali so takorekoč tretji ustanovniki mense. Ne gre še vse gladko, še ej na potu kamenje iz prejšnje dobe, a polagoma sigurno gre. Tu pa tam se pojavijo stari duh absolutizma, a to je le mimoidoča prikazen. Večina odbora je prožeta duha demokratizma in to nam je najboljšje jamstvo za uspeh celote. Mensa stoji danes na svoji novi trdni podlagi. Treba je le, da ne samo vlada, ampak vsi javni faktori uvidevajo potrebo, da to socialno napravo podpirajo. Izmed zasebnih podpornikov je doslej edini gostilničar Gambrovo dvorane, ki je mensi prepustil na razpolago mize in stole, docim lastnik hiše menzo izganja ven. — Uradniška mensa je še danes neizogibno potrebna. Podpirajte jo vsi, ki jo morate in morete!

zacija prvi in sled tega smo se tudi morali boriti z vsemi začetnimi težavami, sedaj se pa pričinja organizacija na širšo skalo in tudi pri nas moramo gledati, da se tesneje organiziramo, poživimo, kar je omrtnelo in vzdržimo, kar smo naredili. Mariborska podružnica je srečno prestala to prvo dobo, šteje 1446 članov, ter ima za začetek dobro urejeno pisarno. Hvala našim železničarjem, ki so jo vzeli gostoljubno pod streho in ji omogočili delovanje; brez njihove pomoči bi bila komaj životarlila. Hvala tudi vsem drugim, ki so sodelovali, često z veliko požrtvovalnostjo. Mariborska podružnica kot najmočnejša posestrima mora stati na strani manjšim podružnicam in jim pomagati na noge. To bo storila radevolje vsem, ki hočejo biti ž njo v stikih.

Po dosedanjih izkušnjah mora vsaka podružnica imeti redno pisarniško poslovanje in zato je treba pisarne. Kjer ni toliko članov, da zamorejo vzdrževati pisarniško moč, ki izvršuje ta posel stalno vsaj kot stransko opravilo in je zato plačana, naj se ne vstanovi podružnica, ampak samo poverjenišvo najbližje podružnice. Pisarna mora imeti evidenco članov in vplačane članarine in oskrbovati tozadevno korespondenco. Pisanja se nabere kmalu jako veliko. Dalje naj se osredotoči v pisarni delo z izseljenci in begunci, kar istotako spada v delokrog Matice. Daljni gostje naše države, a tudi drugi slovanski gostje, katere zanese pot v mesto, kjer se nahaja Matica, naj dobijo pri nji prve informacije, prijazen sprejem in vso ono pomoč, katero jim zamore izkazati. Pisarna Matica naj bi pomagala tudi pri vsakem narodnem delu, pri vsaki narodni prireditvi, naj bi šla tozadevno na roke organizacijam, društvom in strankam kadar gre za narodno stvar. Seveda se mora izogibati skrbno, da nezabrede v politično-strankarske boje in se ji ne more tozadevno ničesar z opravičenostjo očitati. Ne more torej pomagati, ako gre za strankarske zadeve, tudi ne more sodelovati pri nobeni prireditvi, ki ima politično strankarsko obilježje. Drugače pa naj pomaga pri vsaki narodni stvari, stoji na strani zlasti oseban iz zasedenih krajev; pisarna Matice naj bi bila nekake središče in ognišče vsega narodnega življenja, naj bi bila prijazni kotichek, kjer bi našel vsak zatirani rojak vsaj dobro besedo in če mogoče tudi dober nasvet. To narodno vprašanje pa moramo vzeti v njegovem najširšem in najblažjem pomenu, kot življensko vprašanje zatiranih in trpečih množič in torej tudi kot proletarsko vprašanje.

Seveda bi bil to samo neki ideal, katerega ne bomo dosegli, a ki nam mora biti pred očmi. Podružnice posestrime, ki žele biti v stikih z mariborsko podružnico, vabimo, da se ji približajo. Veliko za enkrat pomagati ne moremo, vendar bodo medsebojni stiki lahko koristni. Ako potreba, pomoremo urediti pisarno ali prevzamemo za manjše podružnice različna pisarniška dela. Ako žele pošljemo človeka, ki jim pojasni mariborsko delovanje in izkušnje, ki so se naredile. Vsekakor bi bilo želeto več medsebojnih stikov med matičnimi podružnicami na Stajerskem in urediti kolikor mogoče enotno delovanje. Vse, ki delujejo po Stajerskem pri Matici, vabimo, da, ako jih pripelje pot v Maribor ne odrečejo obiska naše pisarne Sodna ulica 32, da se vsaj medsebojno spoznamo.

Notranja in zunanja politika.

* **Zmeda na Reki.** Politični boj zavzema zelo ostre oblike. Več meščanov je v vladni palači burno protestiralo proti ogroženju javnega miru. Na zahtevo provizorne vlade so dospeli v Reko karabinjerski oddelki, da vzdrže red in mir.

* **Razdor nemških socialnih demokratov na Čehoslovaškem.** Poslanci leveice nemške socialnodemokratske stranke Kraibisch. Hahn in Warmbrunn so v petek klubovemu načelniku naznanili svoj izstop iz kluba poslancev nemške socialnodemokratske stranke ter naprosili klub poslancev češke socialnodemokratske stranke, da jih sprejme kot hospitante.

* **Seja zveze narodov.** „Petit Parisien“ javlja iz Ženeve: Prihodnja seja sveta zveze narodov je končno javno določena za 21. februar. Razpravljalo se bo zlasti o plebiscitu v Vilni in ureditvi gdanskega vprašanja.

* **Raclja na sinfajnovce v Londonu.** Po „Westminster Gazette“ je iskalo v petkovi noči 50 oboroženih policijskih uradnikov sinfajnovce v avtomobilih po Londonu. Krog 8 hiš v raznih londonskih delih je bilo preiskanih, vendar ni bil nihče aretiran. Zaplenjenih pa je bilo več obtežljivih dokumentov.

* **Demisija občinskih svetovalcev v Bologni.** Socijalistični občinski svetovalci province Bologna so sklenili radi na livornškem kongresu nastalega razcepljenja stranke demisionirati.

* **Atentat na Mustafa Kemal pašo.** „Die Deutsche Allg. Zeit.“ poroča: Po vesteh iz Smyrne se je izvršil na Mustafa Kemal-pašo atentat. Neki turški častnik je oddal tri strele, ne da bi ga zadel. Bil je aretiran.

* **Japonski princ na potovanju.** Japonski prestolonaslednik bo o priliki svojega potovanja po svetu posejil tudi ameriške združene države. Spremljal ga bo admiral Togo.

Zanimivosti.

* **Morilka, ki je umorila preko 100 oseb.** Skandinavsko časopisje se peča že nekaj časa s 30letno žensko Dagmar Overby iz Danske, ki je kot morilka dosegla svetovni rekord. Število njenih žrtev znaša preko 100 oseb. Njena specijaliteta je obstojala v tem, da je morila nezakonske otroke v starosti od nekaj tednov do 5 let. Predno je nesrečne žrtve vzela k sebi, je njihove starše prisilila, da so podpisali neko pisanje, v katerem so se odpovedali vsem pravicam do otrok. Za vsakega otroka je prejela od 100 do 5000 K nagrade. Svoje žrtve je pred umorom vedno mučila. Morila je na različne načine; ali jih je zadavila z lastnimi rokami, ali zadušila z vrvice, al pa jih utopila v vodi. Umorjence je sežgala ali pa jih zakopala na kakšnem skritem kraju. Zverinski ženski so prišli končno na sled in ji prekinili njen strasen posel. Zver v človeški obliki svoje zločine mirno priznava. Poleg otrok je umorila tudi več odraslih.

Dnevna kronika.

— **Na adresu braće Srba i Hrvata!** Ima nas sada mnogo razasutih po celoj Jugoslaviji, pa i ovdje u Marboru ima in dosta zaposlenih po raznim nadležstima: gradjanskih i vojnih, a mnogo i u privatnim poduzećima. Pitam Vas, braćo Srbi i Hrvati, kako i koliko marimo za našu nacionalnu stvar? Izgleda mi: malo i slabo! O tom sam se osvjedočio preksinoć, u subotu na večer, pri vašoj slaboj ili bolje rekuć, nikakovoj posjeti „Koroške večeri“. Braćo! Nama svima mora biti Koroška i zarobljeni delovi Istre, Primorja i Dalmacije — novo Kosovo, pa za svaku akciju, koja radi

za to naše novo Kosovo, moramo pokazati mnogo interesa, mnogo ljubavi i mnogo požrtvovanja. Neka se nemarnost, koju smo pokazali za Koroško večer nikada više ne opazi, moli vas — Hercegovac.

— **„Die Čičen in Marburg.“** Nemci so postali zadnje dni, ko so pričakovali razrešitev vprašanja Nemske Avstrije, že javno predrzni. Vpili so po obljudeni Aleksandrovi cesti: Was werden die Čičen in Marburg machen. Med njimi je bil starejši mož z ženo. Ko je eden mimoidočih Slovencev stopil za njim, je nemški junak pustil ženo in jo ubral po zajetje. Sicer pa ni nič čudno, če smo res že tako daleč v Mariboru. Taki politični izbruhi se pri nas še danes ne kaznujejo tako kakor zaslužijo pri sodišču, ampak pri politični oblasti za neznatno globo in če se še zoper to pritožijo, jim Ljubljana kaj rada še to malenkost odpusti. Službo izvršujoči javni organi, zlasti v okolišu politične oblasti, so postali že apatični, kajti navadno se prijave v protidržavnih izbruhih končajo tako, da dobi dotični, ki je zadevo ovadil, še dolgi nos. In kakšno spoštovanje morajo imeti Nemci do nas, ko vidijo dan za dnem posedati po raznih Stockdeutsch Stüberl prvake in reprezentante naših državnih oblasti. Narod, ki sam sebe ne spoštuje, ne more zahtevati, da ga spoštuje narod, kakor je nemški.

— **Tudi ententna komisija se je** oficijelno udeležila pangermanske prireditve v Götzovi dvorani. Za danes konstatujemo samo, da te komisije ni bilo tudi na našem Koroškem večeru, kamor bi gotovo bolj spadala, kakor pa na vsememsko veselico naših odkritih in tajnih narodnih sovražnikov.

— **Posnemanja vredno.** Tukajšnje društvo javnih postrečkov je moralo imeti pod bivšo Avstrijo nemška pravila in moralo trobiti v nemški rog, dasiravno so bili člani većinoma Slovenci. Po prevratu se je društvo takoj prilagodilo razmeram in je svoja društvena pravila prevedlo na slovenski jezik. Tudi v svetovni vojni je bilo društvo zastopano z nekaterimi člani, ki so se pa takoj po prevratu vrnili v domovino in nadaljevali društveno delovanje. Le eden se ni vrnil, ker mu kot nemščurju ni bilo mari več za svojo novo domovino. Vstopil je v službo pri „Volksveru“ v nemški Avstriji in tam deloval proti Jugoslaviji. Toda popolnoma obubožan in lačen se je spomnil na Jugoslavijo in te dni se je ves skesan vrnil po dveh letih odsotnosti k svoječasno zapuščenemu društvu. Člani društva pa niso bili tega mnenja, očitali so mu izdajstvo društvenih koristi in izdajalstvo domovine ter so ga pri občnem zboru, ki se je vršil pretečeni četrtki, izključili iz društva ter mu prepovedali nastop z društveno čepico na ulici. Vsa čast temu društvu, ki se je pokazalo odločno braniti stanovske koristi in ugled pred domovino. Tako bi morale postopati tudi druge korporacije proti svojim izdajalskim članom, zlasti pa razne odvetniške zbornice itd, ki ne najdejo časa primerne vzroka za izključenje.

— **20 dinarski bankovci.** V soboto je vsled poročil ljubljanskih listov, da se nahaja med 20 dinar. bankovci mnogo falzifikatov, na našem trgu nastala splošna zmeda. Že na vse zgoodej so se špeharji in mesarji vpriji, da ne marajo sprejemati teh bankovcev, vsled česar je prišlo na več krajih do razburljivih nastopov. Isto se je godilo po vseh trgovinah in javnih lokalih. Vse je hotelo plačevati samo z 20 dinarskimi bankovci, a vsakdo jih je odklanjal. Marsikateri revež, ki je imel samo ta denar, je postal žrtev te zmešnjave ker ni dobil niti najpotrebnejših stvari za svoj denar. Zmešnjavo so povečali še vslužbenci nekaterih bank, ki so zunaj pripovedovali, da tudi banke ne sprejemajo tega denarja. Mi smo se takoj obrnili na pristojno mesto, od katerega se nam je dalo zadržiti, da ni nobenega povoda za odklanjanje teh bankovcev — če niso spoznani kot falzifikati. Kakor vidimo in slišimo danes v pondeljek, ta izjava še ni pomirila razburjenih duhov. Že na vsezgoodej so ljudje oblegali denarne zavode zlasti Narodno banko, hoteč zamenjati te bankovce. Obračali

so se do nas trgovci s pritožbami in obračale so se razne stranke z vprašanji, kaj je na celi stvari resnice. Zopet smo se obrnili na najbolj kompetentno mesto, kr. finančno ravnateljstvo. In zopet smo dobili od te uradne strani zatrdilo, da se pravilni 20 dinarski bankovci morajo od vsakogar sprejemati in treba paziti samo na falzifikate, torej kakor doslej tudi na vsak drugi denar oziroma bankovce. Za prave 20 dinarske bankovce tedaj ni prav nobenega povoda, da bi jih smel kdo odklanjati, le glede falzifikatov treba dosedanje previdnosti.

Nemčurske požarne brambe. Okrajno glavarstvo nam sporoča: Požarna bramba v Pekrah je že sprejela slovenska pravila. Prepričan pa sem, da ostane tudi ta požarna bramba s slovenskimi pravili gnezdo nemškutarjev — ker so se vsi poskusi, spraviti skupaj slovensko večino, izjalovili. Popreje je štelo to društvo 15—20 članov, danes pa, ko se je hotelo pri občnem zboru dobiti društvo v slovenske roke, ima požarna bramba nad 60 članov, od teh je komaj 5—8 Slovencev oziroma takih, ki so za slovensko društvo. Razpustiti požarno brambo — to je radi gospodarskih razmer popolnoma nemogoče, ker pač urad ne more prevzeti odgovornosti za eventualne posledice, ki bi nastale vsled kaknega požara. Ti razlogi so znani tudi nemškutarjem, ki dobro vedo, da oblast za taka radikalna sredstva pri požarnih brambah ne more prevzeti odgovornosti. Radi sprememb pravil pri požarnih brambah v Kamnici, Sv. Lenartu, Sv. Trojici in Spodnji Polskavi so se že storili potrebni koraki. Pripomni bi, da se pričakuje popolna preustrojitev požarnih bramb v Spodnji Polskavi, Sv. Trojici in Sv. Lenartu, ker se bodo dalo v teh krajih spraviti skupaj slovensko večino. Drugače pa stoji sprememba pri požarni brambi Kamnica. Vsi poskusi, spraviti skupaj v Kamnici slovensko večino, so ostali do danes brezuspešni. Pravila bodo imelo društvo slovenska, a — ostalo bude kakor v Pekrah začasno društvo nemškutarjev. Vsako drugo društvo, ki ne odgovarja današnjim razmeram, se lahko razpusti — a požarne brambe se dajo le preustrojiti, in žalibog je to v vseh krajih začasno radi razmer še nemogoče. Toliko v pojasnilo k noticam: Nemška komanda. Nekateri podatki niso za javnost, ker bi se z objavo njenem le stvari škodovalo.

Umrla je v ponedeljek, 24. t. m. učiteljica dekliške šole v Cankarjevi ulici Antonija Ema Batič, Goričanka. Pogreb se vrši v sredo, 26. t. m. iz hiše žalosti Ob železnici štev. 8. Naše sožalje!

Darilo. Slovenska Matica je poklonila v spomin častnega člana † Luka Svetca Družbi sv. Cirila in Metoda znesek 200 K.

Izjava rez. častnikov. Kakor omenjamo, nameravajo naši rezervni častniki sestaviti posebno spomenico na pristojno vojaško oblast, v kateri odločno protestirajo, da se aktivni jugoslovenski častniki v uniformi udeležujejo tako izrazito nemško-nacionalnih, pangermanskih prireditev, kakor je bila ona v soboto večer v Götzovi dvorani. Povdarjati se hoče tudi na dejstvo, da se je ta skandal zgodil ne samo na večer, ko smo Slovenci priredili svoj „Koroški večer“, ampak ob času odprtega groba največjega jugoslovenskega vojaka-junaka, vojvode Mišica. Bilo bi le iskreno pozdraviti, če se taka spomenica res predloži vojaški oblasti.

Vprašanje nameščanja in prehrane beguncev. Na ministrski seji v petek, ki je trajala od 16. do 19. ure, se je sestaval poseben ministrski odsek, ki bo skrbel za to, da se vprašanje nameščanja in prehrane beguncev spravi na najboljšo pot. V ta odsek so vstopili ministri za notranje stvari, vojni minister in minister za agrarno reformo. Prideljen jim bo delegat ministrskega predsednika.

Za udeležence trgovsk. plesa se vrše ponavljalne vaje za 20. (pol 8.) v sredo in četrtek ob pol 20. (pol 8.) uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma.

V pojasnilo. Na razna vprašanja, kdaj bodo tukajšnji pismonoše priredili

običajni predpustni ples, naznanjamo sl. občinstvu, da se vsled kratkega predpustnega časa ter drugih ovir nameravani ples preloži na povelikonočni čas. Tedaj se priredi velika vrtna veselica, na katero že danes opozarjamo.

Pripravljalni odbor.

Za potrebe ustavotvorne skupštine. Ustavotvorna skupština bo potem ofertnih licenc sama nabavljala potrebne stvari, kakor premog za pisarniške potrebe, bencin za automobile, dele avtomobilov, sveče, milo itd. Vsak državljan ima pravico, vlagati pismene ponudbe na predsednika skupščine.

Licitacija vojaške kantine. Dne 26. t. m. ob 14. uri se vrši v vojaški bolnici, Tržaška cesta, licitacija vojaške kantine.

Obrtniška zveza. V Beogradu se je dne 19. januarja pričela konferenca obrtnikov iz vse države. Naloga te konference je, ustvariti podlago za oživotvorenje splošne obrtniške zveze za vso Jugoslavijo. Na konferenco je došlo znatno število obrtnikov, da manifestirajo za težnje svojega stanu.

Švicarski ženski kongres. Kakor se brzojavlja iz Ženeve, se vrši švicarski ženski kongres v Bernu letošnjo jesen.

Izgon tujcev iz Francije. Po neki pariški vesti „Dena“ so predlagali poslanec Mernier in tovariši v zbornici, naj vlada izžene iz Francije vse tujce, ki nimajo dovolj gmotnih sredstev. Razven tega naj bi se one tujce, ki žive v Franciji in z bog svojega bogastva samo lenarijo, visoko obdavčilo. Enake naredbe bi bile priporočljive tudi pri nas.

Sokolstvo.

o Sokolska maškerada se vrši na pustni torek v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma.

o Sokolska maškerada. Ze sobotna številka našega lista je prinesla vest o maškeradi, ki jo priredi „Mariborski Sokol“ na pustni večer v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma svojemu članstvu, posebno svojoj plesateljini mladini, in vabljenim prijateljem sokolstva. Kakor je posneti iz priprav, ki so že v polnem teku in se vršijo pod spretnim vodstvom tozadevno vsestransko veziranega načelnika veseličnega odseka br. Majerja, bo ta prireditev v velikem stilu in bo stopila enako vredno ob stran vsem letošnjim plesnim prireditvam tako v Götzovi dvorani kakor v Oficirskem domu. Glede toalete bo največja svoboda: obleka promenadna, vendar bodo zelo dobrodošle maske. Kakor doznavamo, bo tudi mestno gledališče šlo udeležencem na roko in bo izposojalo maske; sokolstvo bo to znalo seveda primerno ceniti in se nadeja s te strani res najizdatnejše blagohotne podpore. Da pa se ne bi vtihotapili neljubi elementi, se bo od mask zahtevala sokolska legitimacija ali vabilo. (Pomotoma spregledani prijatelji sokolstva si naj blagovolijo priskrbeti vabila pri br. Majerju v njegovi trgovini na Glavnem trgu.) — Kdor se hoče tedaj na pustni večer prav razveseliti in obenem s svojim prinosom podpreti sokolsko stvar, naj sklene: pust pokopljem na sokolski maškeradi v Narodnem domu.

Kultura in umetnost.

+ Simon Jenko. Zbrani spisi. Uredil dr. Jože Glonar v Ljubljani 1921. Izdala in založila Tiskovna zadruga, 8° Strani 416. Cena 42 K, po pošti 3 K več. V zbirki „Slovenski pisatelji“, kjer izhaja znamenita prijateljeva druga izdaja Jurčičevih zbranih spisov, so pravkar izšli tudi Jenkovi zbrani spisi; ne samo pesmi ampak tudi njegovi pripovedni spisi. Tako imamo sedaj celoga Jenka. Izdaja ob-ega tudi Jenkov življenjepis in urednikove opombe k posameznim pesmim oziroma spisem. Izdaja je enakolično opremljena kot ena Jurčičevih spisov. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica številka 8.

+ Pospeševanje mladinske književnosti. Bivši poverjenik dr. Verstov-

šek je na predlog vodstva kr. zaloge šolskih knjig in učil z odlokom št. 6000 od 15. dec. 1920 dovolil, da razpiše vodstvo kr. zaloge za najboljše mladinske spise patriotične vsebine nagrade v skupnem znesku 10.000 K; nato je vodstvo poverjeništvu za uk in bogočastje predlagalo, da se naj dovoli enaka vsota v svrhu razpisa nagrad za najboljše ilustracije k tem knjigam. Novi vodja poverjeništvu za uk in bogočastje je tudi dovolil z odlokom št. 6164 od 22. dec. 1920. Razpis teh posebnih tekmovalnih nagrad, ki se bodo izplačale poleg običajnega honorarja, se bo v kratkem objavil.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V ponedeljek 24.: „Noč na Hmeljniku“, gostovanje v Ptuj.

V torek 25.: „Mrak“, ab. C—17.

V sredo 26.: „Caričine Amaconke“, izv. ab. C—18.

V četrtek 27.: „Pri belem konjičku“, abon. C—18.

V petek 28.: Zaprtlo.

V soboto 29. jan.: „Rodoljub iz Amerike“. Abon. A—19.

Kje bo?

Najnovejša poročila.

Fašistovski puč v Reki.

DKU Berlin, 23. januarja. „Die Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča iz Lugano: Bivši italijanski poslanec Zamella se je poizkusil s pomočjo častnikov siloma polastiti Reke. Fašisti naj bi razorožili stažo pred vladno palačo in zasedli vojašnico. Po ljutih bojih, pri katerih je bilo mnogo mrtvih in ranjenih, so regularne čete zopet zasedle vojašnico. Radi tega puča je pozvala reška vlada generala Ferraria, naj se mesto na podlagi opatijskega sporazuma vojaško zasede. Včeraj je dospelo v mesto 750 karabinierjev in 150 pešcev.

Vprašanje prisege.

LDU Beograd, 23. jan. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo komunisti najbrže prisegli, kar se sklepa iz razpoloženja, ki je vladalo na njihovem zadnjem sestanku. Ravnotako bo tudi večina jugoslovenskega kluba prisegla. Iz krogov Narodnega kluba se doznava, da Narodni klub za sedaj ne bo prisegel, ker je večina članov odšla iz Beograda na dom in ni vedela, kdaj bo končal odbor za izpremembo poslovnika svoje delo. Treba je počakati na njihov povratek, da se na skupnem posvetovanju sprejme končni sklep glede tega vprašanja. Ne ve se tudi, kakšno stališče bo zavzel Stojan Protić. V parlamentarnih krogih sodijo, da bo jutrišnji dan prinesel odločitev v vprašanju prisege. V vrstah muslimanskega kluba vlada nezadovoljstvo, ker odbor za izpremembo poslovnika ni sprejel njihovih predlogov glede izpremembe besedila prisege.

Vprašanje finančnega ministra.

LDU Beograd, 23. januarja. Dr. Voja Marinković noče prej sprejeti listnice finančnega ministrstva, dokler se vprašanje subotičke afere ne razpravlja v demokratskem klubu. Tudi dr. Voja Veljković in Kosta Kumanudi ne želita prevzeti te listnice. Medtem pa zahteva dr. Milorad Drašković, sedanjji zastopnik finančnega ministra, naj se vprašanje popolnitve tega važnega resorta reši čimprej, ker se pošli v finančnem ministrstvu kopicijo in je treba izvesti potrebne priprave za novi proračun ter podvzeti energične korake za izboljšanje naših financ.

Seja demokratskega kluba.

LDU Beograd, 22. januarja. Demokratski klub je imel danes sejo, na kateri se je razpravljalo o vprašanju finančnega ministra. Sklenilo se ni nič. Ureditev tega vprašanja je odgodena za nekaj časa.

Stališče zemljiaradnikov.

LDU Beograd, 22. jan. Po informacijah iz kompetentnih krogov zemljiaradniki ne bodo vstopili v vlado. 20 točk, ki jih je zemljiaradniški klub pisмено predložil Pašiću, tvori samo pogoj, s katerim se zemljiaradniki zavežejo podpirati vlado pri glasovanju o ustavi.

Revizija uradniških kvalifikacij.

LDU Beograd, 22. jan. Z današnjim dnem prične delovanje odseka za revizijo uradniških kvalifikacij. V ta odsek so vstopili načelniki vseh ministrstev, vendar pa bo imel ta odsek samo svetovalec značaj. Uradnikom, ki zavzemajo višja mesta, kakor jim gre po njihovi kvalifikaciji, se bodo ponudila nižja mesta, do katerih imajo pravico. Kdor nižjega mesta ne bi sprejel, bi bil odrešen svojih dolžnosti.

Italijanska nasilja v Dalmaciji.

LDU Beograd, 23. januarja. Posamezni poslanci iz Dalmacije dobivajo iz okupiranih in drugih krajev neprestano pritožbe radi postopanja italijanskih oblasti napram našemu narodu v še neosvojenih krajih. Med mnogimi pritožbami je prišla tudi ta, da donu Josipu Gorčiću iz Korčule, ki je moral pobegniti pred italijanskim nasiljem na Telesak, niso dovolili, da bi se povrnil k umirajoči materi. Gorčić se je obrnil na italijansko poveljništvo s posebno prošnjo in je posredoval tudi opat na Korčuli. Italijanska oblast pa mu je odgovorila, da ga bodo aretirali, ako prekorači demarkacijsko črto. Zupniku je umrla mati, ne da bi jo bil videl. Dalmatinski poslanci zemljiaradniškega kluba so naslovili pisмено vprašanje na ministra za zunanje posle, zakaj še ni izvedena ratifikacija rapalske pogodbe, zakaj se še ni pričela evakuacija zasedenih krajev in ali so vladi znani dogodki, ki so naperjeni proti našemu prebivalstvu.

Pašić obolel.

LDU Beograd, 23. januarja. Ministrski predsednik Nikola Pašić je včeraj obolel in danes ni mogel zapustiti svoje sobe.

Seja konstituante.

LDU Beograd, 23. januarja. Ustavotvorna skupščina bo jutri popoldne imela svojo sejo, ako bo jutri dopoldne dotiskano poročilo o izpremembah poslovnika.

Odlkovanja.

LDU Beograd, 23. januarja. Stari politik, Pero Cingrija in arheolog don Fran Bulić, ki sta dosegla starost nad 70 let, sta za svoje zasluge odlikovana z redom Sv. Save II. raz.

De Fontenay premeščen v Kodanj.

LDU Beograd, 23. januarja. Francoski poslanik de Fontenay je premeščen v Kodanj, ostane pa v Beogradu še mesec dni.

Slovesno odlkovanje Beograda.

LDU Beograd, 23. januarja. Sročil je bila v občinski dvorani seja, kjer se je razpravljalo o odlkovanju mesta Beograda z redom francoske častne legije. Sklenilo se je, da se bo izvršila ta slavnost dne 29. in 30. januarja.

Za prehrano okupiranih krajev.

LDU Beograd, 23. januarja. V ministrstvu za prehrano je odobren kredit dveh milijonov dinarjev za prehrano okupiranih krajev Dalmacije in Istre.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo.

LDU Beograd, 23. januarja. Delegati nemške vlade, ki so pri pogajanjih za sklep trgovinske pogodbe v Beogradu, odpotujejo jutri v Berlin, da sprejmejo potrebna navodila od svoje vlade. Prva redakcija trgovinske pogodbe je izdelana na podlagi največjih medsebojnih ugodnosti.

Gospodarstvo, trgovina.

Sladkorna pesa v Jugoslaviji.
Po verodostojnih vesteh znaša produkcija pese v Jugoslaviji: V okolici Vellkega Bečkereka 2688 ha, Črvenki 5280 ha, Osjeku 2590 ha, Novem Vrbasu 4889 ha, Usori 2500 ha, Baranjavaru 927 ha, Beogradu in Čupriji 1740 ha, skupno torej nekaj nad 20.000 ha. Ako bi bila letina tako ugodna, kakor se je smatralo začetkom, bi se lahko računalo s 35.000 vagoni sladkorne pese, iz katere bi se izdelalo krog 2500 vagonov prvostopenega sladkorja. Ker se pa porabi pri največjem štedenju krog 2/3 sladkorja iz drugih držav, posebno pa iz Čehoslovaške ako računamo kg sladkorja po 10 dinarjev, bi znašal uvoz 550 milijonov dinarjev ozir. nad 2 milijardi kr.

Cena na avstrijskih in madžarskih tržiščih. Dunaj: Konji: Na trg se je pripeljalo 716 različnih konj. Cene so notirale: Konji za kočije K 40—60.000, lahki vprežni konji K 25—50.000, težki vprežni K 60—130.000. Konji za klanje K 55—92 à kg žive vage. Promet je bil živahen. Budimpešta: Konji: Pripeljalo se je 1068 neprodanih 651. Boljši jahalni konji K 9000—35.000, lahki konji za vožnjo K 30.000—60.000, težki K 36—100.000, slabše vrste K 7000—18.000, osli in mule K 12.000—40.000, konji za klanje à K 4000—8000.

Agrarno gibanje v Ameriki. Med borbo za predsedniško volitev se je vmešavala tudi povsem nova stranka, ki ima popolno agrarno stališče. V njej so zastopani večinoma farmerji, ki se hočejo osvoboditi kreditnih zavodov, kojim oddajajo svoje žito. V nadtrgovini se je pritiskalo na cene žita toliko časa navzdol, dokler ga je posedoval proizvajalec. Komaj so pa farmerji žito prodali, ker jim je bila dolga ležarina predraga, pa se je cena žitu rapidno dvignila. Da preprečijo to odvisnost, so farmerji pomagali pri volilnem boju, v katerem so izvojevali znatne uspehe. V Dakoti so si izsilili vpliv v vladi in prevzeli denarni zavod, ki so ga imenovali »državno banko«. Ta institut daje kmetovalcem hipoteke in predjme na pšenice itd., ki se bo shromilo do agrodne prodaje v posebnih skladiščih. Ti uspehi so zbujali pozornost ter dali povod za slične ustanove in zveze

v sosednih državah. Radi te protiakcije farmerjev se je moralo pretekli mesec razpustiti 22 bank, ker jim niso farmerji več prodajali svoje žito. Vodja tega gibanja je državni pravdnik Parley Christensen.

„Gospodarsko društvo na delu“. Na našo notico pod tem naslovom, ki smo jo prinesli pred dnevi, sporoča Hrv. Gospodarsko društvo, da je odredilo tozadevno strogo preiskavo ter bo končen rezultat sporočilo.

Česoslavaško-angleška kreditna pogajanja. Česki trgovski minister dr. Hočovec je odpotoval v soboto zjutraj v London, da zaključi kreditna pogajanja in se pogovori o nakupu moke.

Za angleško-jugoslovensko trgovino. Naše poslaništvo v Londonu je obvestilo ministrstvo za trgovino in industrijo, da so mnoge angleški trgovske tvrdke otvorile poseben kredit za naše trgovce in industrijalce, da bi se s tem lažje ustvarile trgovske zveze z našo kraljevino.

Zrakoplovi za trgovski promet. Te dni se bode vršila na Angleškem poskušnja zrakoplovov za trgovski promet. Vporabili se bodo cepelinovci R 30 in 37 ter 71 in 64. Poskusna pot bo iz Malte v Egipt.

Sladkorni izvoz Čehoslovaške. Iz Prage se poroča, da je znašala izvozna količina sladkorja iz Čehoslovaške meseca novembra pretečnega leta skupno 76.833 stotov, od katerih odpade 28.000 na Hamburg, 29.000 na Švico, 8.465 na Nemško Avstrijo, ostalek pa na Jugoslavijo, Poljsko in Trst.

Vprašanje o zgradbi velike tobačne tovarne je definitivno rešeno. V Smederevu se zgradi moderna tobačna tovarna, ki bo največja te stroke v Jugoslaviji.

Avstrija izvažava v Romunijo. Iz Bukarešte poročajo v Budimpešto, da je carinsko ravnateljstvo pooblastilo obmejne carinarnice, da propuste v Romunijo, vse avstrijsko blago, ker se je prepoved uvoza uknila.

Italijanski monopolni dohodki. Industrijski in trgovski monopoli banke prve službene epohe znašajo eno milijardo in 54 milijonov lir več, kakor v isti predvojni perijodi.

V ministrstvu za promet se izdeluje načrt za vzpostavitev rednega

prometa med našo državo ter med Romunijo, ter med Romunijo in Italijo preko naše države.

Razno in humor.

D'Annunzio častni predsednik filmskih avtorjev. Reški junak D'Annunzio je bil imenovan od genuveške družbe filmskih avtorjev častnim predsednikom. Boljšega dovtipa si družba ni mogla izmisliti.

Arheološka poročila iz Grške. Izkopavanja na Kreti, kjer so sedaj po koncu vojske začeli zopet z marljivim delom so okrila temelje palače iz srednje Minosove dobe. Tu so našli slikarska dela (freske), dele stolbov, zlate okraske in vaze. V bližini palače

so našli na mesto, ki je stalo v isti dobi. Nekako pet kilometrov vstran so našli grobe iz Minosove mladosti, ki so obsegali okostja llovate urne, vaze in pogrebne darove. — Posebno velik nagrobni spomenik z mnogimi arhitektonskim okraski z marmorja so pa izkopali v starem mestu Alisiju v Epiru. V isti višini kot izkopani predmeti je stalo malo jonsko svetišče z zanimivimi peresnimi okraski. Raziskavanja na gori Oeti so odkrila svetišče iz dobe Herakla. Razen pepela žrtev so našli napise in pa kip cesarja Comoda kot Herakla.

Ne pozabite na naročnino!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Nova pošiljatev!

Quargel-sir la
v zabojčkih à 6 in pol šok
(300 komadov) polnomastni

Trapistni sir
polnomastni

Tilsiter sir

Groyer sir
v hlebih od 20 kg

Polemendolski sir pravi

Parmesan

Prekaj. sardelce (Sproten)

Sardele slane
odprte in v sodih

Sardele
očiščene v dozah

Sardellenringe v olju

Salame „Herz“

Mortadella di Bologna
pošilja vsako množino po pošti in železnici

Vinko Hmelak

98 Maribor 2-1

Slomškov trg 6 (Domplice)

Telefon interurb. 158
Velika zaloga lužnega sadja!
Zahtevajte cenike!

Mala oznanila.

Iščem učitelja za hrvaščino.
Zora Žiher, Maribor. Ob
železnici št. 8. 85 3-3

Lepo posestvo, 19 oralov
zemlje (polje, gozd in travnik), 30 minut od Maribora
oddaljeno, se proda. Vprašati
Pobrežje, Fraustaudner-
strasse št. 4. 95 2-2

Išče se **meblirana soba**
s prostim vhodom za enega
ali dva gospoda. Ponudbe
na upravo lista. †

Erivnica Frana Novaka na
Aleksandrovi cesti št. 23 se
priporoča. 22

Miza za obtanje (Hobel-
bank) se proda. Likavec pri
g. Vikt. Glaser, Ruše. 97

Pristopajte

Jugoslov. Matic!

Ženitna ponudba.

Državni uslužbenec srednje starosti želi za takojšnjo poroko znanstva z vdovo, posestnico v mestu ali na deželi. Tudi vdove z otroci niso izključene. Naslov se izve v upravi lista. 80 4-4

„TRIGLAV“
carinsko-posredniško poduzeće
Tih. S. Mloševića, Maribor
Zrinskega trg 5/1.
10-8 998

+

Tužnim srcem naznanjamo, da je naša preljuba hčerka oz. sestra, gospodična

Antonija Ema Batič
učiteljica dekliške šole v Mariboru

v ponedeljek 24. t. m. ob 10. uri predpočne, predvidena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb blage pokojnice se vrši v sredo, dne 26. t. m. ob 14. uri popoldne iz hiše žalosti Ob železnici št. 8 na pokopališče v Pobrežju.
Maribor, 24. januarja 1921.

Žalujejo ostali:

Anton in Jožefa Batič, stariši. Rudolf in Anton, brata. Milka, Dragica, Slavica, sestri. 99

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46—53

Peter Hochegger in drugi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Zadružna banka v Splitu, podružnica Maribor

potrebuje

knjigovodjo = korespondenta in blagajnika.

Prošnje z referencami naj se pošljejo na Zadružnu Banku, podružnica Maribor, Gosposka ulica 20.

Reflektira se samo na versirane in prvorazredne moči.

86 3-3

Telefon šte. 375

Speditija vseh vrst, o Sprejema je blaga v skladišča.
Zacarinjenja in zavarovanja, o Mednarodni prevozi.

Speditijska dostavno podjetje južne železnice.

„BALKAN“

MARIBOR

Brzjav. naslov: Spedbalkan.

Selive z patentiran. pohištvenimi vozovi na vse strani.
Skladišče spojeno s troma južne železnice.

Največje domače speditijsko podjetje v Jugoslaviji.

Pisarna: Aleksandrova cesta 13. — Skladišča: Aleksandrova cesta 70, Koroška cesta 19.

Centrala: LJUBLJANA. — Podružnice: MARIBOR, BEOGRAD, ZAGREB, TRST, WIEN.